

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Broj:
Sarajevo, ____ .12.2020.godine

H

PRIMLJENO: 17-12-2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02	-16-1-	2426	/20

Predmet: Dostava dokumenta „Proračun za građane institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu“.-

Poštovani/e.-

U pravitku dopisa dostavljamo dokument Proračun za građane institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu.

U cilju povećanja transparentnosti proračunskog procesa, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je uz potporu vlada SR Njemačke i Ujedinjenog Kraljevstva u okviru Programa jačanja javnih institucija u Bosni i Hercegovini, pripremilo prvi dokument Proračuna za građane.

Nadamo se da će Proračun za građane dati odgovore na ključna pitanja u svezi Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koji će biti temelj za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda

1. The first part of the document is a list of names and titles, including the names of the authors and the titles of their works. This list is organized in a structured manner, likely serving as a table of contents or a reference list for the document.

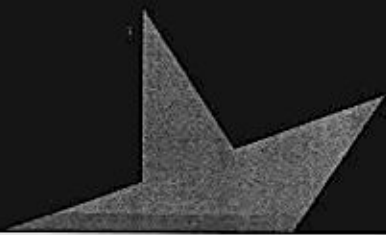
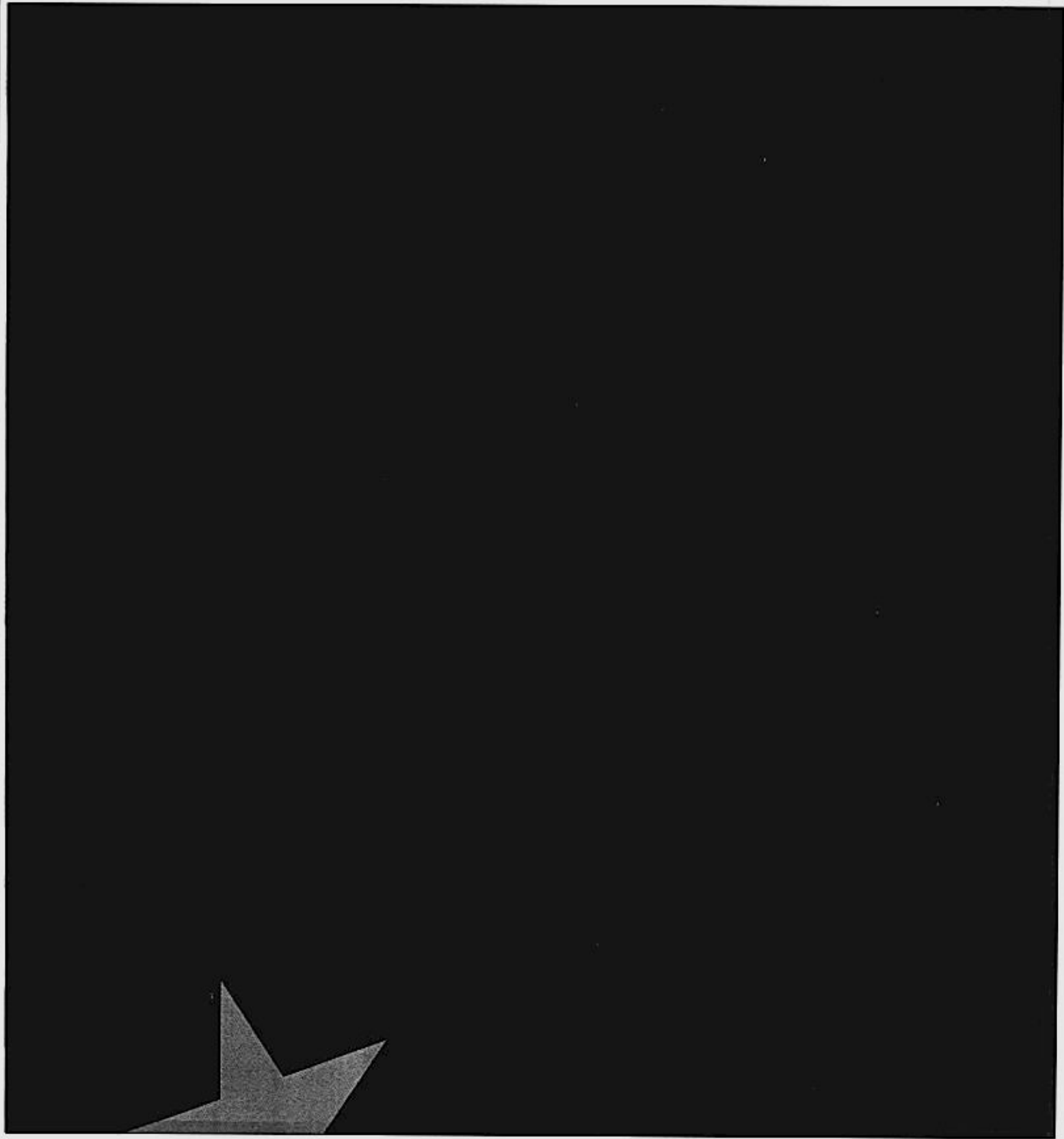
Proračun za građane

Institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obveza
Bosne i Hercegovine

2020

Izdavači:
Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:
Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Urednik:
Eda - Agencija za razvoj poduzeća

Grafičko oblikovanje i računalna priprema:
Grafički studio „Lir“ Banja Luka

Tisak:
GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za tiskaru:
Branislav Ivanković

Naklada:
200

Podpora izradi ove publikacije pružena je u okviru Programa jačanja javnih institucija u BiH kao dio potpore reformi javne uprave u BiH. Program jačanja javnih institucija provodi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u ime Saveznoga ministarstva za ekonomsku suradnju i razvoj Njemačke savezne vlade u suradnji s Vladom Ujedinjenoga Kraljevstva. Mišljenja i stavovi izraženi u ovoj publikaciji ne odražavaju stavove niti službene politike vlada Njemačke i Ujedinjenoga Kraljevstva.

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

UKaid
from the British people

British Embassy
Sarajevo

Implemented by
giz
German Development
for International
Cooperation (GIZ) GmbH

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra	5
Proračun za građane	6
Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine	8
Pravni okvir	8
Proračunski kalendar i proračunski proces	9
Makroekonomske projekcije i predviđanja	10
Prihodi	12
Rashodi	14
Rashodi po COFOG klasifikaciji	15
Institucije BiH i iznos njihovog proračuna za 2020. godinu	16
Najveći korisnici proračuna	20
Proračunski rječnik	30
Pitanja, primjedbe i prijedlozi	31

Poštovani građani i građanke,

Pred vama se nalazi prvo izdanje dokumenta „Proračun za građane“, što predstavlja svojevrsni ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH.

Želja nam je da uvođenjem u praksu redovitog objavljivanja ovog dokumenta postane-
mo još otvoreniji i odgovorniji prema građanima kada je u pitanju planiranje, upravljanje
i uporaba finansijskih sredstava institucija Bosne i Hercegovine.

Tijekom pripremnih aktivnosti osigurali smo i sudjelovanje nevladinih organizacija, insti-
tucija BiH i građana na način da je na web-stranici Ministarstva financija i trezora BiH objavljena anketa s pitanjima u svezi pripreme ovog dokumenta.
Također, organizirane su radionice za izradu Metodologije za pripremu i publiciranje dokumenta „Proračun za građane“ Institucija BiH i radionice
u svezi sadržaja ovog dokumenta te prijedloga vizualnih rješenja i infografike. Iznimno je važno da su i u ovim aktivnostima sudjelovali predstavnici
nevladinih organizacija i institucija BiH i cilj nam je da ova suradnja bude intenzivnija.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogućiti bolji uvid i razumijevanje načina na koji institucije na državnoj razini planiraju, raspodjeljuju i troše
javna sredstva iz proračuna. Imajući u vidu da novac koji dolazi u proračun potiče od poreznih obveznika, naša je obveza da njime raspoložemo u naj-
boljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine, te da predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.
Dokument je namijenjen svim osobama koje žele da budu obaviještene o planovima pojedinih institucija BiH, kao i svima onima koji žele da prate
trošenje novca pri realiziranju postavljenih ciljeva.

Iskreno se nadam da će „Proračun za građane“ pružiti odgovore na ključna pitanja u svezi Proračuna Institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, ali i
potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koji će biti temelj za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

Otvoreni smo za značajnije sudjelovanje građana u proračunskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Proračun za građane“ i pored ustavnih
ograničenja u strukturi proračuna Institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji proračun jer je to jedna od polaznih pretpostavki unapre-
đenja upravljanja javnim financijama.

Na kraju želim iskazati veliku zahvalnost vladama SR Njemačke i Ujedinjenoga Kraljevstva na suradnji u okviru Programa jačanja javnih institucija u
BiH i na potpori izradi prvoga proračuna za građane.
Radujemo se suradnji u idućem razdoblju.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Vjekoslav Bevanda

Proračun
za
gradane

Novac kojim raspoložu institucije vlasti na svim razinama u svojim **proračunima** jest novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih pristojbi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskoristavanije resursa koji su dijelom zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru proračuna te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je proračun i odraz **javnih politika**, jasno je zašto u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji znatno zanimanje javnosti za brojna pitanja koja se tiču proračuna. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o proračunu njihova informiranost. Sukladno tomu, zadatak organa vlasti jest osigurati javnost rada i pružiti informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja proračuna.

Proračun za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz proračuna. To je izješće, predstavljeno u pristupačnom formatu, koje koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokraciji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast oblašnjava ono što radi u njihovo ime.

Tijekom pripreme samog dokumenta obavljene su brojne pojedinačne i grupe konzultacije s građanima, predstavnicima nevladinih organizacija te predstavnicima institucija Bosne i Hercegovine.

Proračun
akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija
dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika
plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane
pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Prema Članku III **Ustava** Bosne i Hercegovine, sljedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika,
- b) Vanjskotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Financiranje institucija i međunarodnih obveza BiH,
- f) Politika i reguliranje pitanja useljavanja, izbjeglica i azila,
- g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom,
- h) Uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava,
- i) Reguliranje međuentitetskog transporta,
- j) Kontrola zračnog prometa.

Ustavom je, u istom članku, predviđeno da sve vladine funkcije i ovlasti koje nisu Ustavom izrijekom dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine pripadaju entitetima. Istodobno, Bosna i Hercegovina može preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne suglasnost entiteta; stvarima koje su predviđene u Aneksima 5-8. Općeg okvirnog sporazuma; ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, sukladno podjeli nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Za obavljanje ovih nadležnosti, prema potrebi mogu biti uspostavljene dodatne institucije.

Trenutačno, u Bosni i Hercegovini postoji 75 **proračunskih korisnika** odnosno različitih institucija (ministarstava, agencija, regulatornih tijela, pravosudnih institucija i slično) koje su izravni korisnici Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine

Pravni okvir

Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine je zakon kojim se uređuje priprema, donošenje, izvršenje, računovodstvo, izvješćivanje i nadzor Proračuna Bosne i Hercegovine. Prema ovom zakonu, Proračun predstavlja akt Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje plan financijskih aktivnosti proračunskih korisnika, koji obuhvaća projekciju iznosa prihoda i utvrđenog iznosa rashoda za razdoblje jedne fiskalne godine. Ovim proračunom također je utvrđena gornja granica cjelokupnog duga Bosne i Hercegovine, uključujući i postojeći dug i projekciju novog duga za danu fiskalnu godinu. Također su definirani i proračunski korisnici, a to su sve institucije Bosne i Hercegovine i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna, kao i regulatorna tijela.

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je nadležno za pripremu proračuna, izvršenje proračuna i financiranje proračunskih institucija, koordinaciju aktivnosti kako bi se osigurala proračunska sredstva i ulaganja javnih sredstava te obavlja ostale aktivnosti u području financiranja proračunskih korisnika sukladno Ustavu i zakonu.

Ustav

osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik

institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna

Proračunski kalendar i proračunski proces

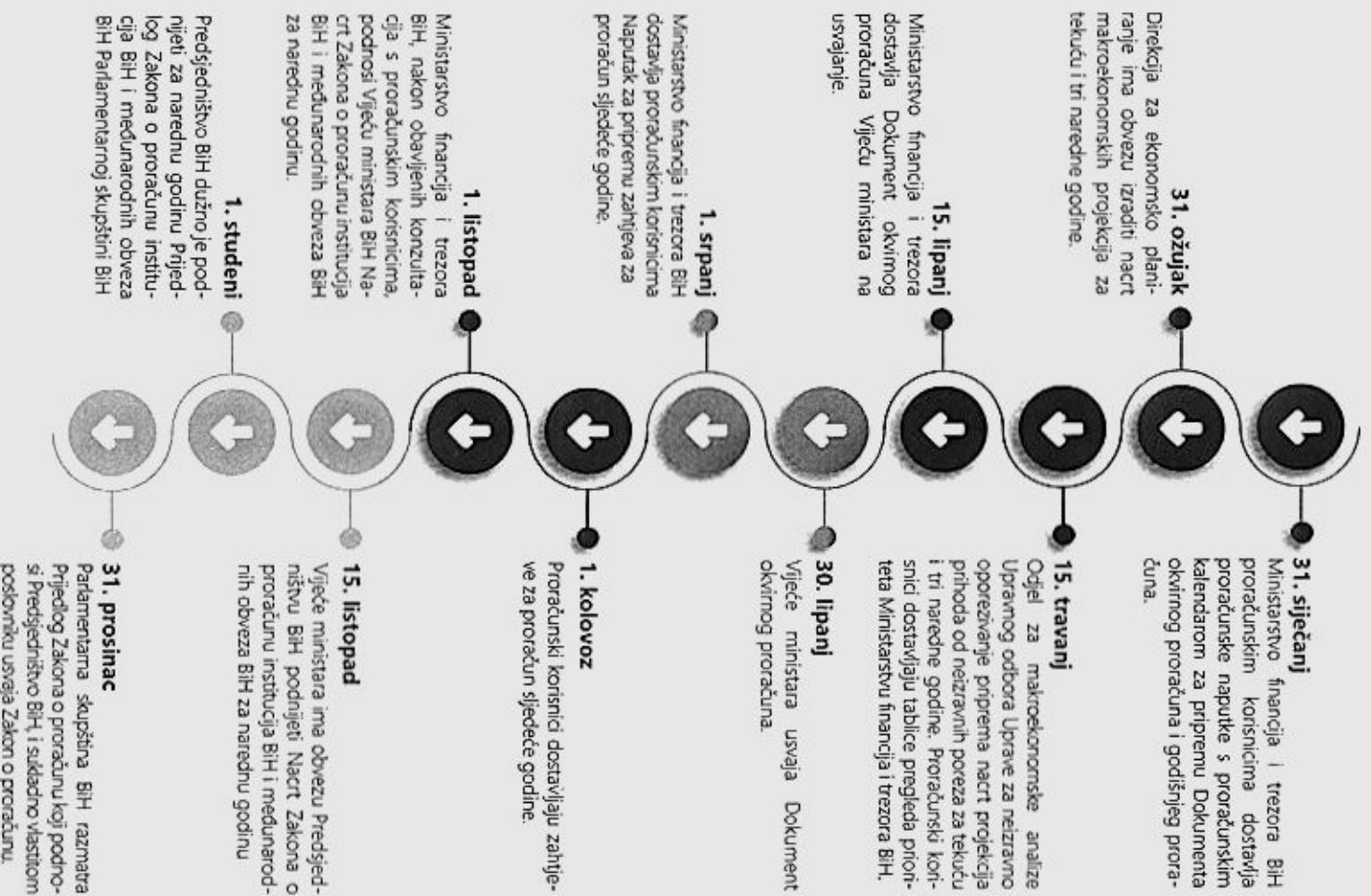
Proračunski kalendar je propisan Zakonom o finansiraju Institucija Bosne i Hercegovine i njime se definišu aktivnosti koje su bitne u vezi s pripremom i donošenjem Proračuna. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Proračuna.

Proračunski proces se temelji na propisanim aktivnostima svih sudionika u procesu pripreme i usvajanja Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, te izvršenja, izvješćivanja i kontrole.

Proračunski proces započinje u siječnju kada Ministarstvo finansija i trezora do 31. u mjesecu svim proračunskim korisnicima dostavlja proračunski naputak s proračunskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog proračuna (DOP)**.

Proračunski proces proces koji obuhvaća pripremu i usvajanje proračuna, njegovo izvršavanje, izvješćivanje i kontrolu.

Dokument okvirnog proračuna (DOP) projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

Makroekonomske projekcije i predviđanja

Početak 2020. godine karakterizira usložnjavanje gospodarskih prilika i pojava virusa Covid-19, što će imati veoma negativne implikacije na gospodarska kretanja u svijetu, regiji, kao i u samoj Bosni i Hercegovini. Intenzitet i dužina trajanja novonastalih okolnosti će u osnovi odrediti kretanje gospodarskog rasta kako u kratkom, tako i u srednjem roku.

U narednoj tablici iskazani su **makroekonomski** pokazatelji za razdoblje od 2018. do 2023. godine, koje je pripremila Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Makroekonomija

područje ekonomskih nauka koje se bavi ukupnim gospodarstvom nekog područja (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP

predstavlja zbroj količina proizvedenih finalnih roba i usluga od strane rezidentnih jedinica u zemlji tijekom određenog razdoblja pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP

predstavlja zbroj količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Pokazatelji	Službeni podaci					Projekcije				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023				
Nominalni BDP u mil. KM	34.023	35.365	34.283	35.709	37.460	39.226				
Nominalni rast u %	5,2	3,9	-3,1	4,2	4,9	4,7				
Realni BDP u mil. KM	33.399	35.116	34.342	35.330	36.898	38.778				
Realni rast u %	3,3	3,2	-2,9	3,1	3,3	3,5				
Inflacija u %	1,4	0,6	-0,5	1,2	1,3	1,4				
Vladina potrošnja u mil. KM	6.611	6.776	6.972	7.007	7.231	7.448				
Realni rast u %	0,9	1,0	2,5	-0,2	0,7	0,5				
Privatna potrošnja u mil. KM	25.437	26.155	25.377	26.229	27.197	28.247				
Realni rast u %	2,3	2,0	-2,8	2,0	2,1	2,3				
Uvoz u mil. KM	19.097	19.955	18.435	19.497	20.848	22.542				
Izvoz u mil. KM	14.087	14.850	13.515	14.571	15.810	17.289				

Prema trenutno dostupnim preliminarnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, procjenjuje se da je Bosna i Hercegovina u 2019. godini ostvarila **gospodarski rast** od oko 2,6% u odnosu na lanjsku godinu¹.

Najaktualniji referentni dokument IMF-a „World Economic Outlook, April 2020. The Great Lockdown“ predviđa drastičan pad svjetskog gospodarstva od 3% u 2020. godini ovim o dužini trajanja i intenziteta širenja pandemije Covid-19. Prema ovim projekcijama, očekivani pad BDP-a u razvijenim zemljama iznosi 6,1%, dok se u zemljama u razvoju očekuje smanjenje BDP-a od 1%².

Predviđa se i pad BDP-a u zemljama EU od 7,5%, pri čemu očekivana smanjenja BDP-a po zemljama iznose: Njemačka 6,5%, Italija 9,5%, Austrija 5,5%, Hrvatska 9,1% i Slovenija 7,0%³.

Ako se ima u vidu da su gospodarska kretanja u EU i navedenim zemljama u prošlosti predstavljala glavnu strukturnu odrednicu gospodarskih kretanja u Bosni i Hercegovini (proizvodnja, potrošnja i vanjskotgovinska razmjena), može se konstatirati da će posljedice ovih zbivanja na ukupna gospodarska kretanja u zemlji biti veoma nepovoljna.

Tijekom 2020. godine očekuje se i pad privatne potrošnje od 2,8% u realnom smislu u odnosu na prethodnu godinu. Glavnu determinantu ovog smanjenja privatne potrošnje predstavljaju već izjestaan pad broja zaposlenih, smanjenja plaća i doznaka građana iz inozemstva, što će znatno oslabiti raspoloživi dohodak građana. To će svakako utjecati i na visinu prikupljenih poreza, a time i na same javne prihode.

Međutim, 2020. godine se očekuje dosta jači **rast javne potrošnje** u odnosu na višegodišnji prosjek i iznosit će 2,5% u odnosu na prethodnu godinu, pozitivno doprinoseći samom ekonomskom rastu.

Ekonomski rast

podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snaga, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Bruto društveni proizvod (BDP)

makroekonomski pokazatelj koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija

predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja

(izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica, koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode ne-tržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju, te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Ne-tržišni output: osim investicija za vlastiti račun, koji se mjen troškovima proizvodnje, umanjjen za povremenu prodaju.
- Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju kućanstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

Vanjskotgovinska razmjena

predstavlja sveukupnu razmjenu roba i usluga jedne zemlje s inozemstvom (uvoz i izvoz roba i usluga).

¹ BHAS, Proopćenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup, tromjesečni podaci“, 02.04.2020. godine.

² IMF, „World Economic Outlook, April 2020. The Great Lockdown“, April 2020.

³ DG ECFIN, „Spring 2020 Economic Forecast: A deep and uneven recession, and uncertain recovery“, May 2020.

PRIHODI, PRIMICI I FINANCIRANJE

Prihodi proračuna institucija BiH planirani su na osnovi Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2020-2022. godina.

Osnovni prihod u okviru Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu odnosi se na porezni prihod odnosno prihode s Jedinstvenog računana Uprave za neizravno oporezivanje za financiranje institucija BiH (780.000.000 KM).

Ostali prihodi i potpora za financiranje institucija BiH odnose se na neporezne prihode (146.082.000 KM), transfere od drugih razina vlasti (502.000 KM), te tekuće potpore iz inozemstva (215.000 KM).

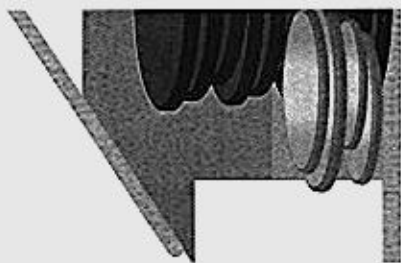
Financiranje i primici obuhvaćaju i preneseni višak sredstava iz prethodnih godina (68.175.000 KM), primitaka od sukcesija (682.000 KM) te primitaka od prodaje stalnih sredstava (344.000 KM).

Na kraju treba dodati da u prihod Proračuna ulaze i prihodi za financiranje javnog duga (807.552.931 KM), koji se alocira po krajnjim dužnicima odnosno državi i entitetima.

Sukcesija

preuzimanja prava i obveza prethodne države (prethodnice) na novu državu (sljednicu) u svezi s nizom pitanja koja su bitna za to područje, a posljedica su osnivanja ili proširenja vlasti, odnosno uspostave suvereniteta te države koji je do tada pripadao drugoj državi.

Stalna imovina

dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavni oblik, u vremenskom roku duljem od godinu dana i koji neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da bude korištena u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Transferi od drugih razina vlasti

novčana sredstva koja više ili niže razine vlasti doznavaču u proračun s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

2019
2018
2017

Preneseni višak sredstava
iz prethodnih godina
68.175.000 KM

Primici od prodaje
stalnih sredstava
344.000 KM

Primici od sukcesija
682.000 KM

OSTALO
FINANCIRANJE
I PRIMICI
69.201.000 KM

Porezni prihodi
780.000.000 KM

926.799.000 KM

PRIHODI I
POTPORE ZA
FINANCIRANJE
INSTITUCIJA BIH

Neporezni prihodi
146.082.000 KM

Tekuće podrške
iz inozemstva
215.000 KM

Transferi od drugih
razina vlasti
502.000 KM

807.552.931 KM

PRIHODI ZA
FINANCIRANJE
VANJSKOG
DUGA BIH

Federacija BiH
Republika Srpska
Distrikt Brčko

Institucije BiH

Raznolikost prihoda Institucija Bosne i Hercegovine vidi se u okviru neporeznih prihoda:

- **Prihodi od administrativnih taksi/naknada** – Prihodi od izdavanja dozvola u međunarodnom cestovnom prometu, prihodi od izdavanja isprava u diplomatsko-konzularnoj mreži, prihodi od molbi, zahtjeva, prijava i drugih podnesaka, prihodi od žalbi, prihodi od izdanih potvrda,
- **Prihodi od sudskih pristojbi/naknada** – Prihodi od naknada/pristojbi pred Sudom BiH
- **Prihodi od posebnih naknada** – Naknade od dozvola za emitiranje, za operatore fiksne telefonije i dozvola u radio komunikacijama; naknade za korištenje radiofrekventnog spektra; naknade poreznih i kontrolnih markica UINQ; prihodi koje u okviru svoje nadležnosti ostvaruje Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH; prihodi od izdavanja veterinarsko-zdravstvenih certifikata i pregleda na graničnim prijelazima, naknade za prelete preko BiH,
- **Prihodi od pristojbi u postupku neizravnog oporezivanja** – Prihodi od pristojbi koje u okviru svoje nadležnosti ostvaruje UINQ
- **Prihodi od osobnih i putnih isprava i registracije vozila** – Prihodi od izdavanja putnih isprava, vozačkih dozvola, najlepnica, registracije vozila, prekograničnih propusnica,
- **Prihodi od imovine** – Prihodi od iznajmljivanja imovine,
- **Prihodi od kamata i tečajnih razlika**
- **Prihodi od novčanih kazni** – Prihodi od kazni u kaznenom postupku, kazni po Zakonu o konkurenciji, novčane kazne za prekršaje, kazne po Zakonu o kretanju i boravku stranaca u azilu i dr.
- **Vlastiti prihodi** – Prihodi koje u okviru svojih nadležnosti ostvaruju Služba za zajedničke poslove Institucija BiH, Institut za standardizaciju BiH, Institut za mjerteljstvo BiH, Institut za intelektualne poslove BiH i Institut za akreditiranje BiH.

Ostali prihodi

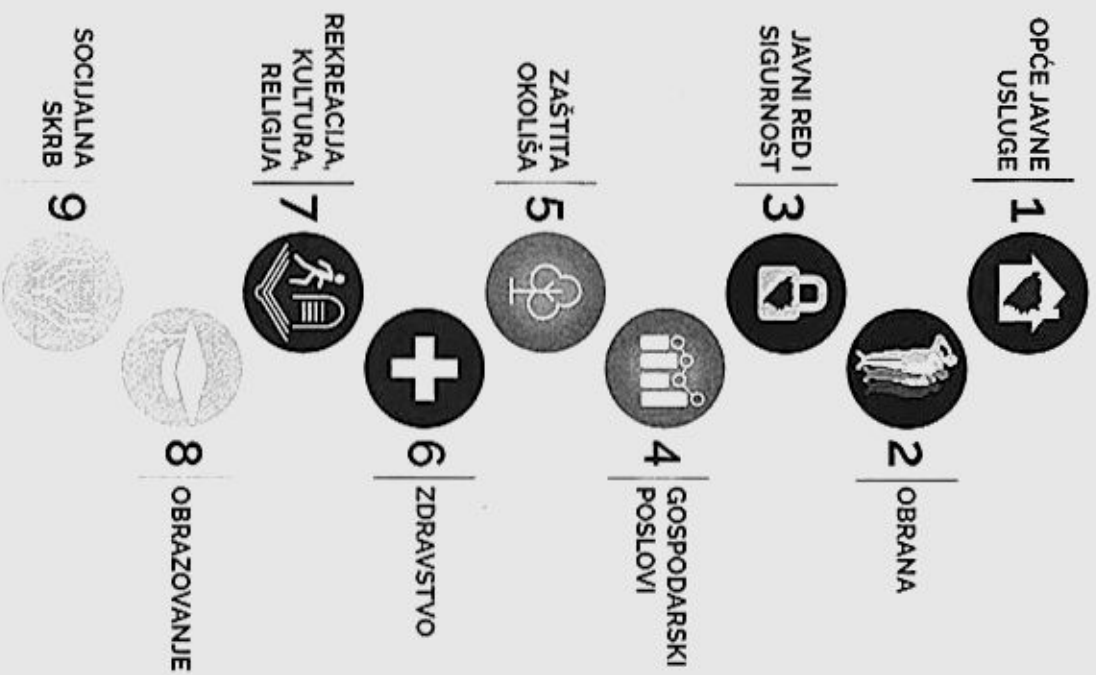
RASHODI

- Rashodi po COFOG klasifikaciji
- Institucije BiH i iznos njihovog proračuna za 2020. godinu
- Najveći korisnici proračuna

RASHODI PO COFOG KLASIFIKACIJI

COFOG Klasifikacija

Klasifikacija vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

INSTITUCIJA**PRORAČUN 2020 (KM)**

• Parlamentarna skupština BiH	16.279.000
• Predsjedništvo BiH	7.574.000
• Generalno tajništvo Vijeća ministara	4.047.000
• Direkcija za evropske integracije BiH	4.339.000
• Ministarstvo vanjskih poslova	53.426.000
• Ministarstvo komunikacija i transporta BiH	5.145.000
• Ministarstvo finansija i trezora	7.152.000
• Uprava za neizravno oporezivanje	100.510.000
• Ministarstvo pravde	3.799.000
• Ministarstvo sigurnosti	76.000
• Ministarstvo civilnih poslova	10.434.000
• Agencija za identifikacione isprave, evidenciju i razmjenu podataka	23.665.000
• Služba za zajedničke poslove institucija	19.183.000
• Ured za reviziju institucija	5.061.000
• Središnje izborno povjerenstvo	7.256.000
• Agencija za državnu službu	1.213.000
• Agencija za statistiku	4.642.000
• Arhiv BiH	698.000
• Fond za povratak	459.000
• Odbor državne službe za žalbe	433.000
• Ured za zakonodavstvo	687.000
• Agencija za javne nabavke	1.061.000
• Ured za razmatranje žalbi	2.212.000
• Institut za nestale osobe	2.778.000
• Direkcija za ekonomsko planiranje	992.000
• Ured kordinatora za reformu javne uprave	1.319.000
• Agencija za zaštitu osobnih podataka	1.197.000
• Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora	575.000
• Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	1.346.000
• Direktni transferi i rezerviranje	72.784.000

1.

OPĆE JAVNE USLUGE

1.167.894.931

- **SERVISIRANJE JAVNOG DUGA 807.552.931 KM**
Pored korisnika proračuna, u kategoriju općih javnih usluga spada i servisiranje vanjskog duga BiH.

INSTITUCIJA**PRORAČUN 2020 (KM)**

2.

OBRANA**287.341.000 KM**

- Ministarstvo obrane BiH

287.341.000

3.

JAVNI RED I**SIGURNOST****267.563.000 KM**

- Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće **5.094.000**
- Ustavni sud BiH **5.869.000**
- Sud BiH **16.693.000**
- Tužiteljstvo BiH **14.298.000**
- Pravobraniteljstvo BiH **1.579.000**
- Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH **2.482.000**
- Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera **7.757.000**
- Ministarstvo pravde BiH **7.868.000**
- Ministarstvo sigurnosti BiH **7.563.000**
- Državna agencija za istrage i zaštitu **30.836.000**
- Granična policija **81.716.000**
- Obavještajno-sigurnosna agencija **36.495.000**
- Služba za poslove sa strancima **9.782.000**
- Agencija za policijsku potporu **1.488.000**
- Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja **1.856.000**
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova **2.807.000**
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela **33.380.000**

INSTITUCIJA**PRORAČUN 2020 (KM)**

• Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	7.681.000
• Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja	1.258.000
• Ured za veterinarstvo	4.734.000
• Konkurencijsko vijeće	1.239.000
• Ministarstvo komunikacija i prometa	9.556.000
• Direkcija za civilno zrakoplovstvo	4.253.000
• Regulatorna agencija za komunikacije	4.517.000
• Institut za standardizaciju	1.394.000
• Institut za mjeriteljstvo	2.516.000
• Institut za intelektualno vlasništvo	1.581.000
• Institut za akreditiranje	1.054.000
• Uprava za zaštitu zdravlja bilja	1.073.000
• Agencija za nadzor nad tržištem	773.000
• Agencija za sigurnost hrane	1.585.000
• Agencija za rad i zapošljavanje	1.116.000
• Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, israni i ruralnom razvoju	611.000
• Povjerenstvo za koncesije	1.072.000
• Agencija za osiguranje	478.000
• Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača	406.000
• Agencija za poštanski promet	788.000
• Vijeće za državnu podršku	453.000

**4.
GOSPODARSKI
POSLOVI
48.138.000 KM****5.
ZAŠTITA
OKOLIŠA
6.595.000 KM**

• Centar za uklanjanje mina	5.686.000
• Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	909.000

INSTITUCIJA

PRORAČUN 2020 (KM)

ZDRAVSTVO
5.921.000 KM

- Agencija za lijekove i medicinska sredstva

5.921.000

REKREACIJA,
KULTURA, RELIGIJA
6.783.000 KM

- Memorijalni centar Srebrenica-Potočari. Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine
- Regulatorna agencija za komunikacije
- Ministarstvo civilnih poslova
- Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika
- Agencija za antidoping kontrolu

1.067.000

2.560.000

1.159.000

1.363.000

634.000

8.

OBRAZOVANJE
2.831.000 KM

- Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta
- Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja

868.000

1.206.000

757.000

9.

SOCIJALNA
ZASTITA
10.486.000 KM

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

10.486.000

NAJVEĆI KORISNICI PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Kad se promatraju rashodi u 2020. godini, vidljivo je da na 10 proračunskih korisnika s najvećim rashodima otpada čak 683.245.000 KM, odnosno 68,60% ukupnih rashoda Proračuna institucija u BiH (bez uzimanja u obzir izdvajanja za vanjski dug). Tako se za rashode **Ministarstva obrane** izdvaja čak **287.341.000 KM**, odnosno 28,85% ukupnih rashoda, dok se za **Upravu za neizravno oporezivanje i Graničnu policiju** izdvaja **100.510.000 KM** (10,09%) i **81.716.000 KM** (8,20%).

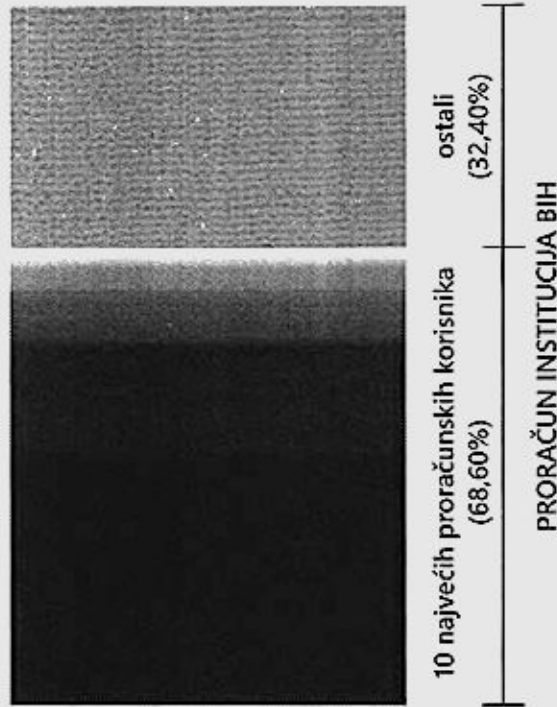
Među ostalih 10 proračunskih korisnika s najvećim rashodima nalaze se:

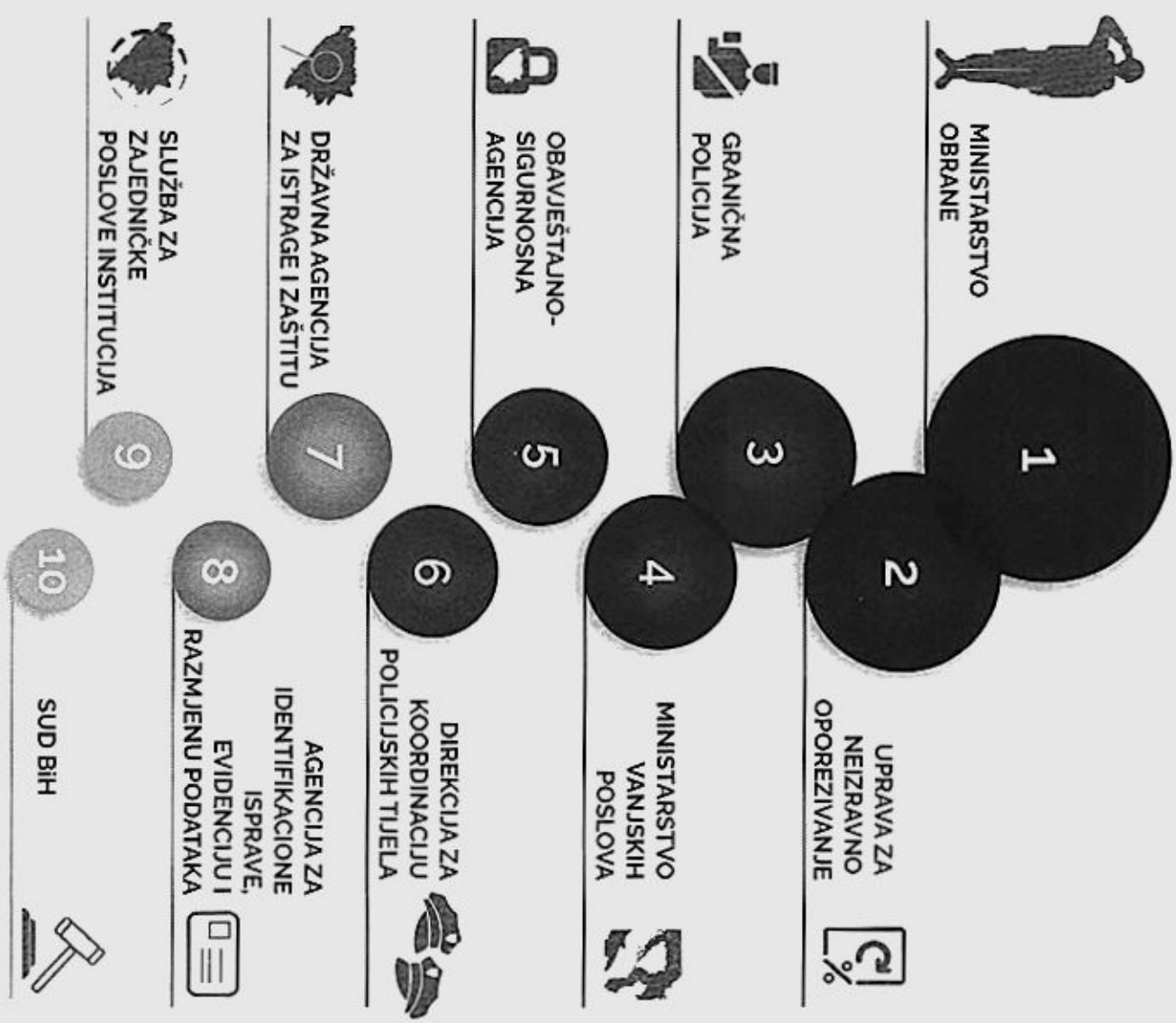
- **Ministarstvo vanjskih poslova** s 53.426.000 KM, odnosno 5,36% ukupnih rashoda.
- **Obavještajno-sigurnosna agencija** s 36.495.000 KM, odnosno 3,66% ukupnih rashoda.
- **Direkcija za koordinaciju policijskih tijela** s 33.380.000 KM, odnosno 3,35% ukupnih rashoda.
- **Državna agencija za istrage i zaštitu** s 30.836.000 KM, odnosno 3,10% ukupnih rashoda.
- **Agencija za identifikacijske isprave** s 23.665.000 KM, odnosno 2,38% ukupnih rashoda.
- **Služba za zajedničke poslove institucija** s 19.183.000 KM, odnosno 1,93% ukupnih rashoda.
- **Sud BiH** sa **16.693.000 KM**, odnosno 1,68% ukupnih rashoda.

Iz navedenog se može jasno vidjeti da se najviše sredstava iz BiH proračuna koji je predviđen za financiranje institucija izdvaja za sektore obrane i javni red i sigurnost.

U narednom dijelu ćemo predstaviti troškove za plaće i naknade zaposlenih kao i proračune 6 institucija koje su prema provedenim konzultacijama bile najveći predmet pažnje zainteresiranih pojedinaca i organizacija civilnog društva.

Prvenstveno, radi se o institucijama koje troše najviše sredstava prilikom obavljanja dodijeljenih nadležnosti (Ministarstvo obrane, Granična policija i Uprava za neizravno oporezivanje) te institucijama za čiji rad postoji veliko zanimanje zbog pojedinih programa i projekata koji se realiziraju u okviru danih institucija (Ministarstva civilnih poslova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice te Ministarstva vanjskih poslova).

UDIO PLATA I NAKNADA ZA ZAPOSLENE KOD NAJVEĆIH PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Istovremeno, kao i kad smo govorili u dijelu s ukupnim rashodima, u okviru ovih 10 institucija najviše se proračunskih sredstava izdvaja za plaće i naknade imajući u vidu veliki broj osoba zaposlenih u navedenim institucijama.

Ostali se rashodi u okviru navedenih institucija odnose na izdatke u svezi s potrebama za njihovo nesmetano funkcioniranje, uključujući i po nekoliko kapitalnih projekata, što će biti detaljnije predstavljeno u dijelu koji se odnosi na pojedinačne institucije.

1 MINISTARSTVO OBRANE

287.341.000 KM

Bruto plaće i naknade:
254.768.000 KM

Ostalo:
32.573.000 KM

2 UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

100.510.000 KM

Bruto plaće i naknade:
71.070.000 KM

Ostalo:
29.440.000 KM

3 GRANIČNA POLICIJA

81.716.000 KM

Bruto plaće i naknade:
71.200.000 KM

Ostalo:
10.516.000 KM

4 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

53.426.000 KM

Bruto plaće i naknade:
37.811.000 KM

Ostalo:
15.615.000 KM

5 OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNA AGENCIJA

36.495.000 KM

Bruto plaće i naknade: **26.550.000 KM**
 ● Ostalo: **9.945.000 KM**
 zaposlenih: **719**

6 DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA

33.380.000 KM

Bruto plaće i naknade: **26.291.000 KM**
 ● Ostalo: **7.089.000 KM**
 zaposlenih: **877**

7 DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

30.836.000 KM

Bruto plaće i naknade: **25.829.000 KM**
 ● Ostalo: **5.007.000 KM**
 zaposlenih: **789**

8 AGENCIJA ZA IDENTIFIKACIONE ISPRAVE

23.665.000 KM

Bruto plaće i naknade: **4.736.000 KM**
 ● Ostalo: **18.929.000 KM**
 zaposlenih: **167**

9 SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE INSTITUCIJA

19.183.000 KM

Bruto plaće i naknade: **9.860.000 KM**
 ● Ostalo: **9.323.000 KM**
 zaposlenih: **503**

10 SUD BIH

16.693.000 KM

Bruto plaće i naknade: **13.237.000 KM**
 ● Ostalo: **3.456.000 KM**
 zaposlenih: **288**

MINISTARSTVO OBRANE

287.341.000 KM

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine sa Zajedničkim stožerom Oružanih snaga Bosne i Hercegovine kao stručnim organom obavlja poslove i zadatke iz područja obrane, te su u jedinstvenom obrambenom sastavu pod vrhovnom komandom i kontrolom Predsjedništva BiH.

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

● **28.200.000 KM**

Pružanje vojne pomoći i suradnja sa civilnim organima u slučaju prirodnih katastrofa i drugih nesreća

● **10.472.000 KM**

Provedba NATO normi u oblasti skladištenja (operacije sa naoružanjem i MIMES)

● **25.000.000 KM**

Protuminsko djelovanje u BiH

● **8.000.000 KM**

Rješavanje viškova naoružanja, streljiva, minsko-eksplozivnih sredstava

● **32.882.000 KM**

Modernizacija i završavanje naoružanja i vojne opreme

● **68.000.000 KM**

Obuka i stručno usavršavanje

● **79.000.000 KM**

Opća logistička potpora i ostala investicijska ulaganja

● **10.900.000 KM**

Izgradnja stacionarnih sustava komandiranja i kontrole, opremanje OS BiH mobilnim sustavima K2 i održavanje postojećih sustava K

Operacije kolektivne sigurnosti

7.496.000 KM

● **5.296.000 KM**

Sudjelovanje u NATO, EU, UN i drugim međunarodnim operacijama

● **1.280.000 KM**

Logistička potpora snagama u operacijama kolektivne sigurnosti

● **920.000 KM**

Obuka i provjera jedinica u pripremi za operacije kolektivne sigurnosti

Međunarodna suradnja

4.980.000 KM

● **2.800.000 KM**

Vojno-diplomatsko predstavljanje BiH u inostranstvu

● **830.000 KM**

Ispunjavanje obveza MO i OS BiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u

● **1.000.000 KM**

Realizacija programa bilateralno-multilateralne saradnje

● **350.000 KM**

Ispunjavanje obveza iz međunarodnih sporazuma, rezolucija UN i konvencija o razoružanju

Administracija

12.411.000 KM

● **1.000.000 KM**

Izrada konceptualnih, normativnih i doktrinarnih sistemskih dokumenata

● **2.000.000 KM**

Planiranje, analize i izvješća

● **5.000.000 KM**

Upravljanje personalnim resursima

● **4.411.000 KM**

Upravljanje materijalnim resursima

UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE 100.510.000 KM

Uprava za neizravno oporezivanje uspostavljena je Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini kao samostalna upravna organizacija i jedini organ u BiH nadležan za provedbu zakonskih i drugih propisa o neizravnom oporezivanju i politike koju utvrdi Vijeće ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora. Zadužena je za naplatu i raspodjelu neizravnih poreza u Bosni i Hercegovini.

Za Upravu za neizravno oporezivanje kao
proračunskog korisnika odobrena su sredstva
u iznosu od 100.510.000 KM, od čega iz:

Proračuna institucija BiH i
međunarodnih obveza BiH
100.295.000 KM

97,95%

2,05%

Sredstava granta i donacija
215.000 KM

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

Tekući izdaci
89.051.000 KM

Plaće i naknade
troškova zaposlenih
71.070.000 KM

Izdaci za materijal,
sitni inventar i usluge
17.981.000 KM
(od čega se 215.000 KM
financira iz granta i donacija)

Kapitalni izdaci
11.459.000 KM

Minimalna
znavljanja opreme
6,63%

Izgradnja graničnih prijelaza
73,30%

Softverske
aplikacije
20,07%

U 2020. godini za
nadogradnju
postojećih podsustava
IS UIO

Uprava za neizravno oporezivanje u 2020. godini
planirala je izgradnju objekata na graničnim
prijelazima Osoje i Doljani, za koje aktivnosti su
planirana sredstva u ukupnom
iznosu od 8.400.000 KM.

osigurana su
sredstva u iznosu
od 2.300.000 KM.

GRANIČNA POLICIJA

81.716.000 KM

Granična policija Bosne i Hercegovine je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, nadležna za izvršavanje policijskih poslova granične kontrole i sigurnost zračnih luka.

Poslove graničnih provjera Granična policija izvršava na 83 granična prijelaza i to: 55 međunarodnih graničnih prijelaza, od kojih:

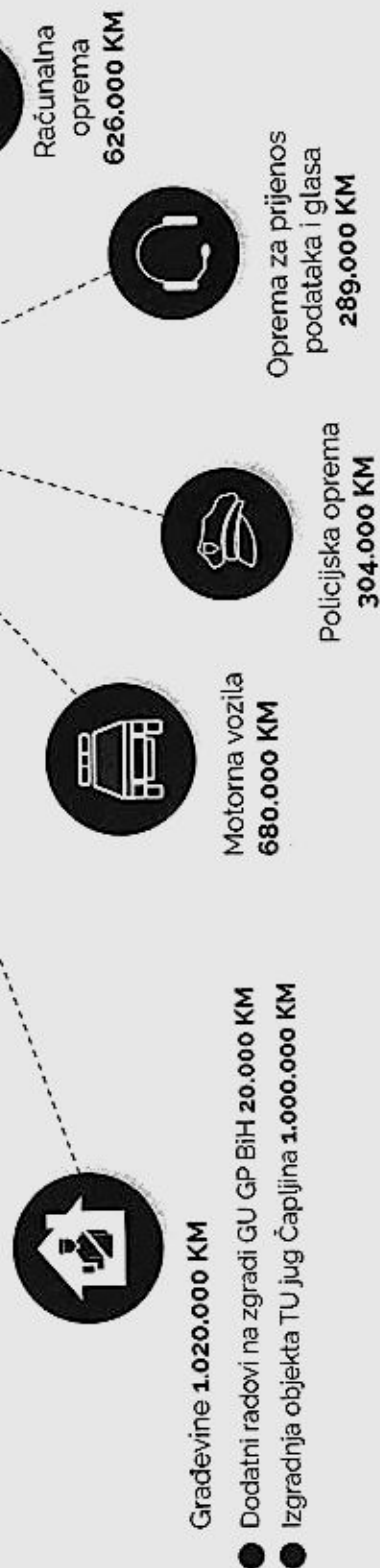

i 28 graničnih prijelaza za pogranični promet.

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

Najkrupniji izdaci prema planu javnih nabava za 2020. godinu:

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

53.426.000 KM

Ministarstvo vanjskih poslova je nadležno za provedbu utvrđene politike BiH i radi na razvoju međunarodnih odnosa sukladno stavovima i smjernicama Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Ono istodobno predlaže utvrđivanje stavova o pitanjima od interesa za vanjsko-političke aktivnosti i međunarodni položaj BiH te zastupa BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama. Najveći dio aktivnosti se odnosi na ustrojstvo, usmjeravanje i koordinaciju rada diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH u inozemstvu.

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

PROVEDBA VANJSKE
POLITIKE BIH
37.354.601 KM

- Razvoj političkih i gospodarskih odnosa
- Ispunjavanje obveza iz SSP koje su u nadležnosti MVP BiH
- Sudjelovanje i zastupanje interesa BiH u međunarodnim organizacijama
- Razvoj političkog dijaloga sa NATO i promicanje javne diplomatije
- Projekti znanstvene, obrazovne i sportske suradnje.

4.626.085 KM
RAZVOJ SLUŽBE
MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BIH

- Podizanje razine interne i diplomatske obuke kadrova
- Stvaranje pravnog okvira za funkcioniranje MVP BiH
- Razvoj informacijskog i sustava zaštite podataka MVP
- Unapređenje rada MVP kroz preuzimanje objekata dobivenih sukcesijom te osiguranje standarda za rad DKP.

11.445.314 KM

ZASTUPANJE I ZAŠTITA PRAVA I INTERESA
GRADANA I PRAVNIH OSOBA BIH U INOZEMSTVU
I RAZVOJ MEĐUNARODNO-PRAVNE SURADNJE

- Pružanje konzularnih usluga građanima BiH u inozemstvu i stranim državljanima u BiH
- Pružanje međunarodne pravne i konzularne pomoći
- Sudjelovanje u zaključivanju i ratifikaciji međunarodnih ugovora primjene međunarodnog prava.

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA

11.593.000 KM

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave i postupak evidencije registracije vozila te poslove deminiranja. Također, nadležno je za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine koji se odnose na utvrđivanje osnovnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije na međunarodnom planu u područjima zdravstva i socijalne skrbi, mirovina, znanosti i obrazovanja, rada i zapošljavanja, kulture i sporta te geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

OPERATIVNI PRORAČUN

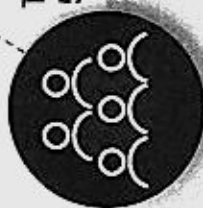

**Tekući izdaci
5.538.000 KM**

**Kapitalni izdaci
65.000 KM**

računalna oprema i softver
za DMS-sustav za upravljanje
dokumentima

**Tekući grantovi
5.990.000 KM**

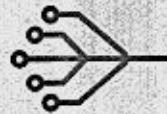
3.097.000 KM

Grantovi neprofitnim organizacijama
Sufinanciranje projekata institucija kulture
u Bosni i Hercegovini

1.342.000 KM

Grantovi neprofitnim organizacijama
Sufinanciranje sportskih manifestacija

444.000 KM

Grantovi neprofitnim organizacijama
Programi za pripremu projekata i
potencijalnih kandidata za sredstva
iz fonda H2020

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE

10.486.000 KM

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je nadležno za praćenje i provedbu međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz područja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ono brine o provedbi Aneksa VII Općeg okvirnog mirovnog sporazuma u Bosni i Hercegovini, kao i praćenju i nadzoru provedbe tog Aneksa te kreiranju i provedbi politike BiH u području povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata obnove i osiguranja drugih uvjeta za održivi povratak. Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova koji su u nadležnosti BiH koji se odnose na utvrđivanje osnovnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja politika i planova organa vlasti BiH i međunarodne zajednice u području: stambene politike, obnove i razvoja i projekta održivog povratka i njihovog evidentiranja, kao i razvoju politika prema iseljinstvu i jačanju suradnje BiH s iseljinstvom.

Zaštita ljudskih prava i ravnopravnost spolova

- Grant sredstva za stambeno zbrinjavanje Roma **1.000.000 KM**
- Grant sredstva za zapošljavanje Roma **600.000 KM**
- Grant sredstva za zdravstvenu skrb Roma **302.000 KM**
- Grant podrške udrugama nacionalnih manjina **130.000 KM**
- Grantovi za sufinansiranje rada sigurnih kuća za smještaj žena žrtava nasilja u obitelji u okviru NVO **100.000 KM**
- Grant sredstva za obrazovanje Roma **48.000 KM**
- Grant za realizaciju Sporazuma sa informativnim centrom o Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju, Sarajevo-provedba aktivnosti MLJP iz Platforme za mir **35.000 KM**
- Grantovi Crveni križ BiH **150.000 KM**
- Grantovi NVO uključeni u zaštitu žrtava trgovine ljudima **60.000 KM**
- Grant podrške za potrebe rada Međureligijskog vijeća u BiH **100.000 KM**
- Finansiranje aktivnosti židovske zajednice - Dani sjećanja na holokaust **15.000 KM**
- Potpora organizacijama osoba sa invaliditetom **66.000 KM**
- Grant udrugama obitelji nestalih osoba u BiH **40.000 KM**
- Grant organizacijama za ljudska prava u svrhu promidžbe ljudskih prava u BiH **50.000 KM**

Ukupno grantova: 2.696.000 KM

Realizacija prava iz ANEKSA VII i ostvarivanje prava osoba pod međunarodnom zaštitom i osoba koje se vraćaju po sporazumu o readmisiji

- Provedba Aneksa VII DMS **2.000.000 KM**
  - Stambeno zbrinjavanje, obnova komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacija objekata
  - Praćenje procesa realizacije projekata po Aneksu VII
  - Osiguranje pristupa pravima osoba pod međunarodnom zaštitom u BiH
- Ostvarivanje prava osoba pod međunarodnom zaštitom i osoba koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji **181.000 KM**

Ukupno grantova: 2.181.000

Zaštita prava iseljenika i razvoj odnosa BiH sa iseljinstvom

- Grant potpore jedinicama lokalne samouprave za provedbu politike o suradnji sa iseljinstvom BiH **100.000 KM**
- Grant potpore Bosanskohercegovačko-američkoj akademiji umjetnosti i znanosti (BHAAAS) - dani BHAAAS u BiH **25.000 KM**
- Grant sredstva neprofitnim organizacijama za aktivnosti prema iseljinstvu **10.000 KM**

Ukupno grantova: 135.000 KM

PRORAČUNSKI RJEČNIK

Proračun - akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija - dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika - plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane - pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Ustav - osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik - institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna.

Dokument okvirnog proračuna (DOP) - projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

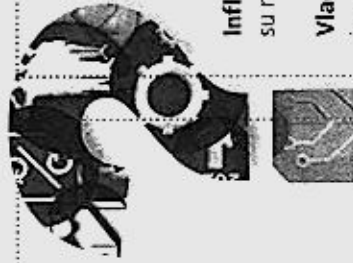
Makroekonomija - područje ekonomskih nauka koje se bavi ukupnim gospodarstvom nekog područja (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP - predstavlja zbroj količina proizvedenih finalnih roba i usluga od strane rezidentnih jedinica u zemlji tijekom određenog razdoblja pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP - predstavlja zbroj količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Gospodarski rast - podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jednog gospodarstva, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jednog gospodarstva uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Transferi od drugih razina vlasti - novčana sredstva koja više ili niže razine vlasti doznaveaju u proračun s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

Bruto društveni proizvod (BDP) - makroekonomski pokazatelj koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija - predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja - (Izdaci za krajnju potrošnju vlade) - Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica, koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode ne-tržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka.

- Ne-tržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju - Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju kućanstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

COFOG klasifikacija - Klasifikacija vladinih funkcija (COFOG - Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

Sukcesija - preuzimanja prava i obveza prethodne države (prethodnice) na novu državu (sljednicu) u svezi s nizom pitanja koja su bitna za to područje, a posljedica su osnivanja ili proširenja vlasti, odnosno uspostave suvereniteta te države koji je do tada pripadao drugoj državi.

Stalna imovina - dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojamni oblik, u vremenskom roku duljem od godinu dana i koji neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da bude korištena u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

PITANJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

Poštovani, ako imate pitanje, komentar ili sugestiju u svezi s pripremom i predstavljanjem „Proračuna za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

Ministarstvo financija i trezora BiH (Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),

Trg BiH 1, 71000 Sarajevo.

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete poslati i putem elektroničke pošte: trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,

Ministarstvo financija i trezora BiH

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

Ime i prezime

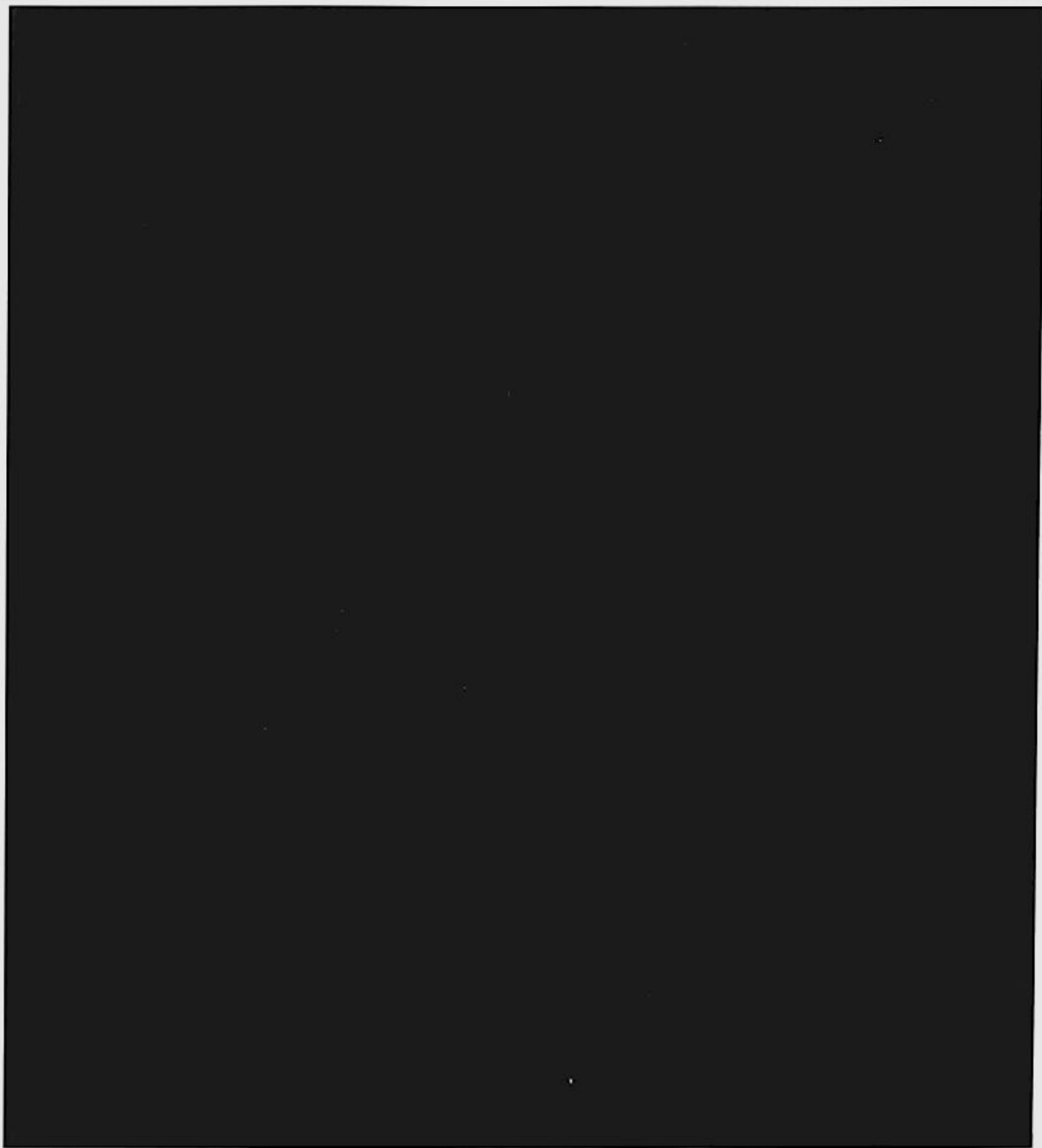
Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

The image shows a sheet of white paper with horizontal ruling lines. A dashed rectangular box is drawn in the upper right quadrant of the page. This box is further divided by a vertical dashed line into two equal-width columns. Each of these columns contains several horizontal lines, providing a grid for writing. The rest of the page is blank with no text or markings.

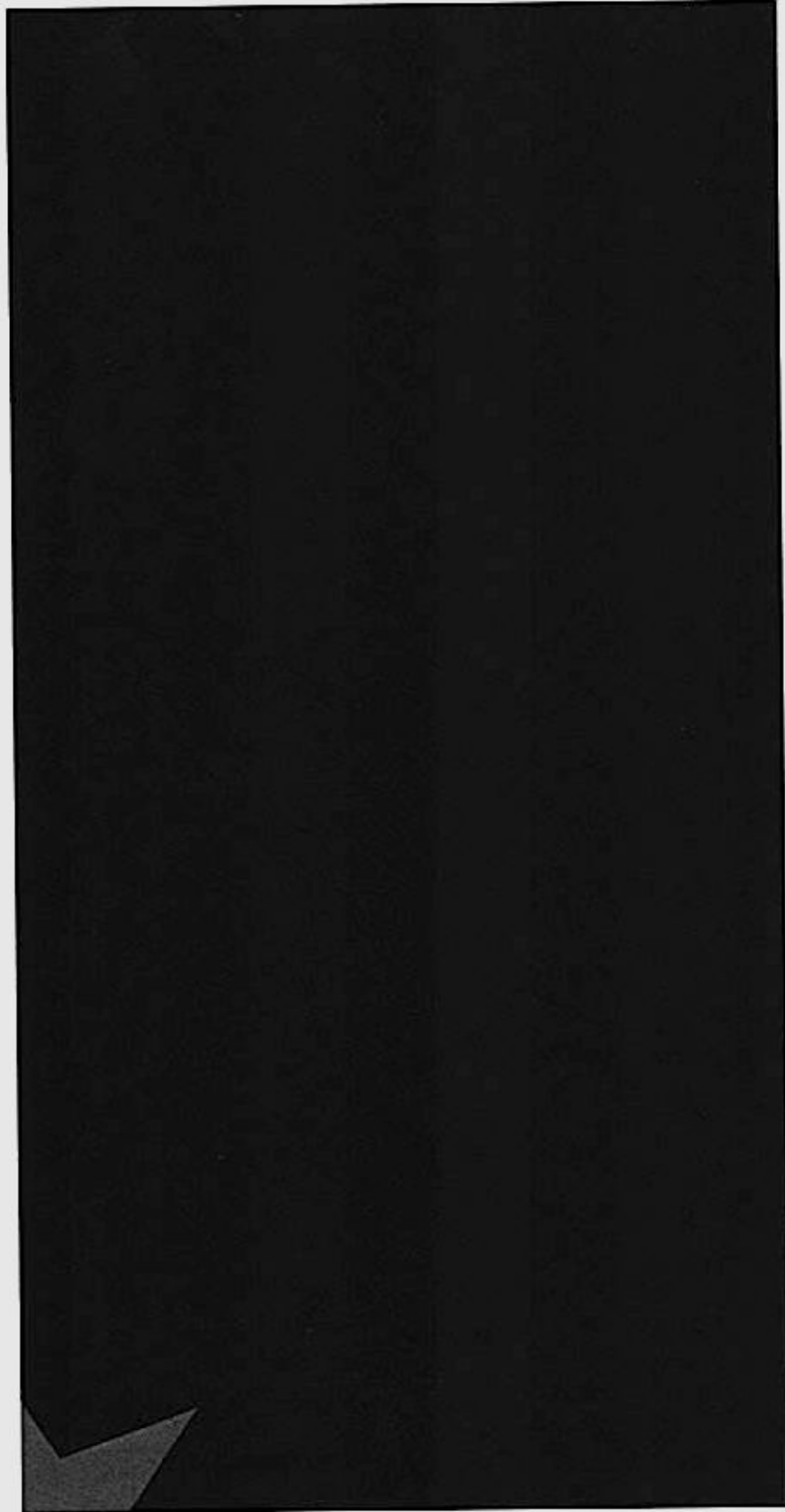

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA I
TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

ukaid
from the British people

British Embassy
Sarajevo

Implemented by

giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit